

Datganiad Polisi ar Gynnal Adolygiadau o Gymwysterau a'r System Gymwysterau

Gorffennaf 2021

Rheoli ac Adolygu Fersiynau

Dyma **Fersiwn 2** o Ddatganiad Polisi Cymwysterau Cymru ar Gynnal Adolygiadau o Gymwysterau a'r System Gymwysterau. Yn dilyn adolygiad wedi'i drefnu yn ystod 2020-2021, cymeradwywyd y fersiwn diwygiedig hwn ac fe'i cyhoeddwyd wedi hynny ym mis Gorffennaf 2021.

Rydym yn adolygu ein polisau yn gyson a chroesewir unrhyw adborth ar y polisi hwn ar unrhyw adeg. Anfonwch unrhyw sylwadau at polisi@cymwysteraucymru.org

Mae'r polisi hwn hefyd ar gael yn [Saesneg](#).

Cyflwyniad

1. Mae **Adran 47(1)(f)** o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015 ("y Ddeddf") yn ei gwneud yn ofynnol i ni gyhoeddi datganiad o'n polisi ynghylch arfer ein swyddogaethau o dan **Adran 46(1) (Adolygu ac ymchwil)**.
2. Mae Adran 46 (1) y Ddeddf yn datgan bod y caiff Cymwysterau Cymru adolygu'n gyson:
 - (a) dyfarnu cymwysterau a gymeradwywyd gan gorff cydnabyddedig;
 - (b) dyfarnu ffurfiau ar gymhwyster sydd wedi eu dynodi gan gorff cydnabyddedig;
 - (c) unrhyw weithgareddau eraill corff cydnabyddedig y mae Cymwysterau Cymru yn ystyried eu bod yn berthnasol i gydnabyddiaeth y corff; ac
 - (d) unrhyw agwedd arall ar gymwysterau.
3. Rhaid i ni hefyd adolygu'n gyson y priod rolau sydd gennym ni, a chan gyrrff dyfarnu mewn cysylltiad â'r system gymwysterau fel sy'n ofynnol gan Adran 46 (2).

Cwmpas y polisi

4. Mae'r polisi hwn yn cwmpasu o dan ba amgylchiadau ac ym mha fodd y bwriadwn gynnal adolygiadau o gyrrff dyfarnu, cymwysterau a'r system gymwysterau.
5. Mae'n esbonio sut rydym yn arfer ein swyddogaethau mewn perthynas ag adolygu cymwysterau a'r system gymwysterau. Mae hyn yn cynnwys adolygu cyrrff dyfarnu cydnabyddedig a'u cydymffurfriad â'r Amodau Cydnabod Safonol, ac unrhyw ofynion rheoleiddiol neu ofynion cytundebol perthnasol eraill a allai fod yn berthnasol hefyd. Mae'n cynnwys ein dulliau o gynnal gweithgareddau adolygu sy'n archwiliadol eu natur megis adolygiadau sector a diwygio cymwysterau.
6. Mae adolygu datganiadau polisi rheoleiddiol a baratowyd o dan Adran 47 o'r Ddeddf yn gyson, a'u diwygio lle y bo'n briodol, wedi'u cynnwys yn ein Datganiad Polisi ar Adolygu Polisiâu yn Gyson. Nid yw gwaith ymchwil a wnawn

wedi'i gynnwys yn y ddogfen hon ac ar gyfer ein dull o adolygu polisiau rheoleiddio, ceir y rhain [yma](#).

7. Mae'r ddogfen hon ar gyfer yr holl randdeiliaid sydd â diddordeb yn y gweithgareddau a gyflawnir gennym i adolygu cymwysterau, cyrff dyfarnu a'r system gymwysterau.

Pam rydym yn cynnal adolygiadau

8. Rydym yn cynnal gweithgareddau adolygu fel rhan o'n swyddogaethau rheoleiddio fel y'u nodir yn y Ddeddf, a thrwy wneud hynny rydym yn cyflawni ein prif nodau, sef:

- sicrhau bod cymwysterau, a system gymwysterau Cymru, yn effeithiol i ddiwallu anghenion rhesymol dysgwyr yng Nghymru; a
- hyrwyddo hyder y cyhoedd mewn cymwysterau ac yn system gymwysterau Cymru.

9. Mae ein [Fframwaith a Dull Rheoleiddio](#) yn nodi ein dulliau gweithredu fel rheoleiddiwr, h.y. yr hyn rydym yn anelu at ei gyflawni a sut. Mae hyn yn cynnwys ein Canlyniadau Rheoleiddiol sy'n nodi'r hyn yr ydym am ei gyflawni. Mae cynnal adolygiadau o gymwysterau, cyrff dyfarnu a'r system gymwysterau yn rhan bwysig o'n dull gweithredu. Byddwn yn gwybod pan fyddwn wedi cyflawni ein gweledigaeth gyffredinol pan fyddwn wedi cyflawni'r Canlyniadau Rheoleiddiol canlynol:

- Mae cymwysterau rheoleiddiedig a'r system gymwysterau yn **ymatebol** i anghenion ac amgylchiadau sy'n newid, yn enwedig o ran budd hirdymor Cymru a'i myfyrwyr;
- Mae cymwysterau a reoleiddir yng Nghymru yn **gynhwysol** ac yn **hyrwyddo cyfle cyfartal** i fyfyrwyr;
- Mae cymwysterau rheoleiddiedig a gymerir gan fyfyrwyr yng Nghymru yn **ddilys, yn ddibynadwy** ac yn cael eu dyfarnu i safon briodol;
- Mae llywodraethu priodol ar waith i sicrhau **atebolrwydd** a chydymffurfiaeth reoleiddiol; ac

- Mae gwybodaeth sy'n rhesymol ofynnol i ddarparu cymwysterau rheoleiddiedig cyson a sicr o ran ansawdd **ar gael ac yn hygyrch**.

Yr hyn rydym yn ei adolygu

10. Rydym yn defnyddio'r term 'adolygu' i gwmpasu ystod eang o weithgareddau. Mae enghreifftiau'n cynnwys:
 - (a) **Gweithgareddau cydymffurfio**, sef sicrhau bod cyrff dyfarnu cydnabyddedig a'r cymwysterau a gynigiant yn cydymffurfio â'r Amodau Cydnabod ac unrhyw ofynion rheoleiddiol eraill sy'n berthnasol. Efallai y byddwn yn defnyddio gwybodaeth a gesglir o Ddatganiad Cydymffurfio blynyddol y corff dyfarnu, neu ddigwyddiadau a chwynion a ddygwyd i'n sylw a allai nodi'r angen am adolygiad.
 - (b) **Gweithgareddau monitro**, sef monitro meysydd risg penodol ar draws y system gymwysterau. Bob blwyddyn byddwn yn cytuno ac yn cynnal rhaglen o weithgareddau monitro cymwysterau rheoleiddiedig.
 - (c) **Adolygiadau Sector**, lle rydym yn adolygu cymwysterau a'r system gymwysterau o fewn sector neu grŵp penodol.
 - (d) **Adolygiadau thematig**, lle rydym yn cynnal adolygiadau o bynciau trawsbynciol a materion sy'n ymwneud ag agweddau ar gymwysterau a'r system gymwysterau sydd o ddiddordeb i ni a/neu a ddygwyd i'n sylw drwy ddeallusrwydd neu gan randdeiliaid. Gall y gweithgareddau hyn arwain at gamau gweithredu a argymhellir megis newidiadau i strwythur a/neu drefniadau asesu cymhwyster penodol neu gallant lywio gweithgareddau monitro yn y dyfodol mewn meysydd penodol.
11. Mae adolygiadau sector ac adolygiadau thematig yn sicrhau bod ystod a natur y cymwysterau sydd ar gael yn y system yng Nghymru yn briodol. Gellir defnyddio canlyniadau gweithgareddau adolygu i lywio ein penderfyniadau, ein camau gweithredu a'n cyngor.

Ein dull o gynnal adolygiadau

12. Wrth gynnal adolygiadau, byddwn yn rhoi sylw dyledus i'r wyth mater a amlinellir yn y Ddeddf sy'n llywio sut rydym yn cynnal adolygiadau.
13. Byddwn hefyd yn cadw mewn cof y pum egwyddor rheoleiddio da gan sicrhau bod gweithgareddau adolygu:

- (a) Yn dryloyw;
 - (b) Yn atebol;
 - (c) Yn gymesur;
 - (d) Yn gyson; ac
 - (e) Wedi'i dargedu.
14. Bydd y meysydd y penderfynwn ganolbwyntio ein hadolygiadau arnynt yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Er enghraifft, bydd adolygiadau monitro a chydymffurfio yn aml yn ymwneud â risg neu gallent ddeillio o dystiolaeth neu wybodaeth a gawsom neu a gasglwyd gennym. Mae adolygiadau sector yn fwy tebygol o gael eu dewis yn seiliedig ar effaith economaidd a blaenoriaethau sector a nodwyd gennym ni neu a nodwyd gan ein rhanddeiliaid ac a gydnabyddir neu a gynhwysir mewn polisiau neu adroddiadau cenedlaethol.

Sut rydym yn cynnal adolygiadau

15. Wrth gynnal gweithgareddau adolygu, byddwn yn gweithredu yn y modd canlynol:
- (a) Byddwn yn ystyried amrywiaeth o ffactorau risg wrth gynllunio ein gweithgareddau monitro er mwyn nodi cyrff dyfarnu, cymwysterau rheoleiddiedig neu feysydd o'r system gymwysterau sy'n peri'r risg fwyaf i ddatblygu, cyflwyno a dyfarnu cymwysterau i ddysgwyr yng Nghymru mewn modd sy'n cydymffurfio ac a allai danseilio hyder y cyhoedd mewn cymwysterau;
 - (b) Byddwn yn anelu at gyhoeddi rhestr flynyddol o adolygiadau a gynlluniwyd yn unol â blaenoriaethau ac amcanion strategol rheoleiddiol perthnasol, lle y bo'n bosibl;
 - (c) Byddwn yn rhoi rhybudd rhesymol i gyrff dyfarnu cydnabyddedig a rhanddeiliaid perthnasol eraill o'n bwriad i gynnal adolygiadau ar adeg a ystyrir yn briodol gennym ni;
 - (d) Byddwn yn hysbysu cyrff dyfarnu cydnabyddedig o'n gofynion o ran gwybodaeth drwy hysbysiadau ysgrifenedig, yn unol ag Amod B4;
 - (e) Byddwn yn nodi'n glir nodau a methodoleg pob adolygiad yn ogystal ag a fydd y canlyniadau'n cael eu hadrodd ai peidio, a sut; a

(f) Byddwn yn cynnal adolygiadau mewn modd proffesiynol a chyfrinachol yn unol â'n Gwerthoedd:

- **Cydweithredol** yn y ffordd yr ydym yn gweithio
- **Ystyriol** yn y dulliau a ddefnyddiwn
- **Cadarnhaol** yn ein hagwedd
- **Dysgu** o brofiad ac oddi wrth eraill

16. Byddwn yn prosesu gwybodaeth a gesglir drwy weithgareddau adolygu yn unol â GDPR a Deddf Diogelu Data'r DU 2018 o dan y sail gyfreithiol ei bod yn angenrheidiol er mwyn cyflawni tasg a gyflawnir er budd y cyhoedd neu wrth arfer swyddogaethau statudol Cymwysterau Cymru mewn perthynas â chydabod cyrff dyfarnu.

Canlyniadau adolygiadau

17. O ganlyniad i adolygiad, gellid gwneud rhagor o waith neu gymryd rhagor o gamau gweithredu, megis gweithgareddau rheoleiddio pellach gan gynnwys monitro, archwilio neu gamau gorfodi, yn ogystal â diwygio cymwysterau. Dyma rai enghreifftiau:

- (a) Penderfynu cynnwys cymhwyster ar y Rhestr Cymwysterau Blaenoriaethol, ar y cyd â Gweinidogion Cymru;
- (b) Cyfyngu ar gymwysterau cymeradwy er mwyn osgoi anghysondebau rhwng gwahanol ffurfiau o'r un cymhwyster;
- (c) Comisiynu cymwysterau newydd i'w datblygu neu ddewis cymwysterau i'w cymeradwyo;
- (d) Dirymu cymwysterau dynodedig os ydynt yr un fath â chymwysterau cymeradwy neu'n debyg iddynt;
- (e) Cyfarwyddo corff dyfarnu i gymryd camau penodol neu i gyflawni canlyniad penodol;
- (f) Gosod cosb ariannol;
- (g) Gosod amodau cydnabod arbennig, megis amod trosglwyddo; neu

(h) Gosod amod capio ffioedd.

18. Os byddwn yn nodi, wrth ymgymryd â'n gwaith adolygu, unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio â'r Amodau Cydnabod Safonol neu unrhyw ddogfennau rheoleiddio neu ofynion cytundebol perthnasol eraill, byddwn yn ystyried pa gamau i'w cymryd yn unol â'n polisi [Cymryd Camau Pan Aiff Pethau o Chwith](#). Gellir rhoi gwybod i awdurdodau perthnasol hefyd am achosion sylweddol o beidio â chydymffurfio.
19. Fel yr amlinellir yn ein polisi [Cymryd Camau Pan Aiff Pethau o Chwith](#), lle y bo'n briodol, bydd cyrff dyfarnu yn cael cyfle i roi sylwadau ar ganlyniadau adolygiad sy'n ymwneud â hwy cyn unrhyw gyhoeddiad.
20. Os byddwn yn cynnig newidiadau sylweddol o ganlyniad i adolygiad, yna gellir cynnal Asesiad Effaith Rheoleiddiol lle y bo'n briodol, er mwyn asesu effaith unrhyw opsiynau rydym yn eu cynnig.
21. Yn dilyn adolygiad, efallai y byddwn yn penderfynu rhannu gwybodaeth sy'n ymwneud â chanlyniadau adolygiadau gyda rhanddeiliaid perthnasol, gan gynnwys Rheoleiddwyr eraill, neu gyhoeddi canlyniadau ein hadolygiadau a / neu gynlluniau ar gyfer camau gweithredu arfaethedig dilynol ar ein gwefan, yn dibynnu ar y math o adolygiad. Wrth benderfynu a ddylid cyhoeddi canlyniadau adolygiad rydym wedi'u cynnal; byddwn yn ystyried a yw gwneud hynny er budd y cyhoedd.
22. Byddwn yn adrodd ar ein gweithgarwch adolygu yn ein hadroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru.

Dogfennau rheoleiddiol cysylltiedig

- Mae'r [Amodau Cydnabod Safonol](#) yn nodi'r Amodau y mae'n rhaid i bob corff dyfarnu a'u cymwysterau eu bodloni wrth ddatblygu, cyflwyno a/neu ddyfarnu eu cymwysterau i ddysgwyr yng Nghymru.
- Mae'r [Fframwaith a Dull Rheoleiddio](#) yn nodi ein dull o reoleiddio cymwysterau, cyrff dyfarnu a'r system gymwysterau.

Mae gwybodaeth am sut y gallem ddefnyddio ein pwerau gorfodi a chosbi mewn achosion o beidio â chydymffurfio wedi'i chynnwys yn ein polisi [Cymryd Camau Pan Aiff Pethau o Chwith](#)

Gellir dod o hyd i restr o'n Dogfennau Rheoleiddio [yma](#).

Atodiad 1

Amod B4 – Hysbysiad i ddarparu gwybodaeth i Cymwysterau Cymru

B4.1 Os bydd Cymwysterau Cymru yn cyflwyno hysbysiad ysgrifenedig i gorff dyfarnu sy'n ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu ddarparu unrhyw wybodaeth y mae'n gofyn amdani er mwyn iddo allu cyflawni ei swyddogaethau, rhaid i'r corff dyfarnu:

(a) gydymffurfio â thelerau'r hysbysiad hwnnw; a

(b) sicrhau bod yr holl wybodaeth a roddir i Cymwysterau Cymru mewn ymateb i rybudd o'r fath yn gywir ac yn gyflawn.

B4.2 Caiff unrhyw hysbysiad o'r fath a roddir gan Cymwysterau Cymru gynnwys telerau sydd yn:

(a) pennu'r amser ar gyfer darparu'r wybodaeth;

(a) pennu ffurf y dylid darparu'r wybodaeth;

(c) ei gwneud yn ofynnol bod y wybodaeth yn cael ei hategu gan y cyfryw ddogfennau neu ddata ategol ag y gellir eu disgrifio; ac

(ch) ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu ddarparu gwybodaeth p'un yw'r corff dyfarnu eisoes yn meddu ar y wybodaeth honno, neu'n gorfod ei chreu neu ei chael.

B4.3 Mae rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod yr holl wybodaeth a ddarperir i Cymwysterau Cymru yn unol â'r Amod hwn yn gywir ac yn gyflawn.